

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

Dominica Pentecostes. Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis. Rom. 5. v. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

ne perpendimus, vni habet planè exiguam. Sed demus habere maximam, quid hoc spectat ad amorem Humanitatis Christi Domini nostri ab oculis nostris penitus remotæ, & ad amorem illius etiã intimum, atque ex imis præcordijs profectum? an fortè hoc impedit, ne patiamur pro ipso, ne ultro citroque commeantes ibi laboremus, ubi major ejus gloria exigit? Sensibile, quod erga Christum experiebantur Apostoli, fundabatur in sensibus corporicis eum videndi, audienti, & alia faciendi illis usitata, qui inter sese humano modo conversantur. Sensibile, quod nos percipimus, totum fundatur in Fide, & ideo plurimum differt. Ceterum an putas Apostolos jam plenos Spiritu Sancto non habuisse continuè præsentem, cum vagi discurrerent per mundum, in intellectu, & imaginatione sua Humanitatem Christi Domini nostri, quam aliquando tam propè spectabant, imò & speciem ejus corpoream, lineamen-

ta vultus, incessum, & quidquid in eo venerabatur humano augustius etiam in aspectu? Erras sanè, si aliud iudicas. imò illorum Princeps S. Petrus sola recordatione Præsentia Christi, qua fruebatur, semper solvebatur in lacrymas, tanta erat teneritudo, quam fenderat. *Petrus ad eum afficiebatur ad Christi corporalem presentiam, quam ferventissime dilexerat, quod post Christi Ascensionem, cum dulcissima presentia, & sanctissima Conversationis memor erat, totus resolvebatur in lacrymas, ita ut gena ejus viderentur aduste.* S. Thom. in Jo. c. 17. lect. 2. Itaque ne finas sententiã tam pulchrã te perverti, & ab illo avelli, quod tunc debent esse in terris deliciae, à continua scilicet conversatione cum JESU Christo non solum ut DEO, sed etiam ut homine, quippe cum fides Christiana te obliget, non solum ut DEUM ames, sed ob id imprimis ames, quod operari in terra factus homo amore tui dignatus est.

Dominica Pentecostes.

Charitas DEI diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis. Rom. 5. v. 5.

1. **C**onsidera jam inde à principio Mundi Amorem Domini nostri erga nos dedisse præclara documenta sui, ut nos ad redamandum obligaret. Porro si in illis, fuit instar fluminis benefici, quod majora semper sumpsit incrementa, hodierno die dici potest

ruptis aggeribus denique inundasse. Unde exclamat Apostolus: *Charitas DEI diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis.* quia, si advertis, quidquid Dominus jam inde à principio egit pro nobis, totum referebatur ad hunc finem dandi

Mmm mmm 2

di

di nobis aliquando Spiritum suum Divinissimum, qui nos transformando in alios homines non amplius secundum carnem ullo animi affectu, sed secundum Spiritum viventes, faceret, quam fieri potest, sibi simillimos. Adde ut vel ipsa humanæ carnis assumptione id potissimum spectaret, ut nobis mereretur possessionem Spiritus Divini. quæ gratia nimium quantum superat vilitatem nostram, maxime post peccatum. & ideo hodiernus favor dici potest esse complementum ceterorum super terram. Post hanc gratiam aliam DEUS non habet reliquam, quam ut beatam sui visionem nobis in Cælo largiatur. Quomodo igitur te satis respondere putas favori tam ineffabili, qualis hic est? inò vix illum agnoscis, quia nescis, quid sit vivere non amplius secundum carnem, sed secundum Spiritum. Vive, quoad potes, secundum Spiritum, & senties, quam suaves sint ejus fructus, ne uno quidem excepto. *ò quam suavis Domine Spiritus tuus in omnibus!* Sap. 12. v. 1.

2. Considera, ingens hoc desiderium, quod DEUS ostendit, faciendi nos similes sibi, id unum spectare, ut ipsum inter & nos perfecta statuatur amicitia. At ista viribus nostris obtineri non poterat; nam si istis eò eniti non potuimus, ut DEUM videremus, aut cognosceremus in se ipso, & non tantum in suis effectibus; quanto minus poteramus eniti ad convivendum, & conversandum cum ipso in omnigena participatione bonorum, qui est si-

xis intentus à perfecta amicitia? Cui ergo proprijs viribus ejusmodi amicitiam consequi non possemus, necesse fuit eam à DEO pro mera bonitæ sua nobis donari, & ut dici solet, *infundere*. quare dicit Apostolus: *Charitas DEI diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis.* Atque istud est miraculum inenè maximum. quia Monarcha terrenus potest hand dubiè etiam ipse extollere, si velit, ad amicitiam suam pastorculum illum vilissimum, quare dignus quidem esset juxta conditionem suam rusticam veritari in familiario Aulæ. Arnon ideo potest illi infundere tales dotes internas, que ipsum constituant amicum ad tantam amicitiam congruè intrinsecum solum dare potest externas. DEUS autem potest infundere, & et ipsa infundit juxta illud: *Participatio facta sunt Amicitia DEI propter disciplinam dona commendati.* Sap. 7. v. 14. Et hinc vides non tantum dixisse Apostolum: *Charitas DEI diffusa est in omnibus*, uti dicere poterat, sed dicit: *diffusa est in cordibus nostris*: quia per ipsum hujus Divinissimi Spiritus apparuit partes illas intrinsecas constituentes, quæ faciunt nos esse amicos dignos DEO, *dona disciplina.* Et quæ possit auferri stupendum magis.

3. Considera ad hæc omnia expromenda videri posse Apostolo suffragiorum fuisse, si diceret: *Charitas DEI diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis.* At illi satis non fuit dicere *diffusa est*: *diffusa est*

cere maluit *diffusa*, ut ostenderet, talem infusionem intus in anima nostra ita se dilatare, ut instar magnæ eluvionis inundet, per septem dona Spiritus Sancti, quæ sunt quasi toridem ostia Nili tam vasti. Quippe cum omnes genuini amici DEI semper debeant esse prompti ad operandum non solum secundum id, quod dicitur ratio (nam ad hoc sufficiunt virtutes) sed etiam secundum inspirationes, & impulsus, quos varijs occasionibus modo quodam particulari largitur DEUS, virtutibus addantur dona modò memorata. En igitur, ut ista occupant totum hominem, & quamlibet ejus partem perficiunt. Quoad Intellectum primò perficiunt in ipso Rationem specularivam: & sic ad capiendâ faciilius ad modum simplicis intelligentiæ ea fidei mysteria, quæ DEUS Justo revelat, accepit is donum, quod dicitur Intellectus: & quò faciilius de iisdem mysterijs disserat, accepit donum scientiæ, & donum sapientiæ; quarum illa ex rationibus inferioribus, ista ex superioribus ratiocinando concludit. Perficiunt deinde etiam rationem Practicam. & sic, ut faciilius judicet, quid justo hac illave occasione agendum, quò certius sequatur DEI nutum, accepit donum Consilij. Quoad Voluntatem deinde, ut velit ea bona, quæ ob reverentiam Dei Patris universalis faciendâ sunt alijs, datur Justo donum Pietatis. & ut velit, quæ etiam in se sunt faciendâ, datum est donum Timoris, & Fortitudinis, istud quidem, ut superet terrorem,

quem excitare possint adversa in facultate Irascibili, ad eum retardandum à bono: illud autem, ne sinat se pellici in facultate Concupiscibili à rebus delectabilibus, quæ blandè trahentes ad malum volunt eum hæere quasi piscem ad hamum. En igitur, ut verè *Charitas DEI diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis*. Quacunque ex parte Justum consideres, sive Intellectus, sive Voluntatis, sive Irascibilis averfantis malum, sive Concupiscibilis appetentis bonum, videbis eum ubique instructum illis dotibus, quæ *disciplina dona* vocantur, quia eorum perficiunt. Nunquam igitur tua te vilitas terreat, quia si Spiritus Sanctus hisce suis donis cor tuum implevit, illæ ipsæ virtutes, quæ tibi debiles videntur ad constituendum perfectum amicum DEI, ò quantum hisce donis, quæ dictis virtutibus superveniunt, accipient incrementum!

4. Considera sine dubio Spiritum Sanctum esse, qui tantam nobis affert adventu suo copiam donorum. Nichilominus non ideo illi soli obstringimur, sed Patri simul & Filio, qui illum dant nobis. Unde Apostolus hic dicere noluit: *Charitas DEI diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui venit in nos, sed qui datus est nobis*, ut meminerimus, quomodo tam Pater quàm Filius æqualiter concurrant in dando nobis tanto dono, quantum est eorum Amor Divinus. Amor primum donorum vocatur: & ratio est, quia quisquis amico cetera

M m m m m ; dat

dar omnia, ideo dat, quia prius dedit amorem. Sed quomodo ex nobis poteramus mereri Amorem Divinum? oportebat voluntariè nobis dari à Patre & Filio, à quibus procedit. *Datus est nobis.* quanquam ipse Spiritus Sanctus datus simul est & dans, donum & donans, ut loquitur S. Augustinus. Ideo non minus illi obstringeris, quòd datus tibi sit à duabus reliquis Personis Divinis, quàm si solus dedisset: imò etiam magis, quia ab ipso est, quòd etiam illæ te ament, quare te Pater amat, quare Filius, nisi vi summæ suæ Bonitatis? & hæc summæ illorum Bonitas est Spiritus Sanctus. Hunc igitur implora, quantum potes, si velis amicitiam frui perfectam cum tota Sanctissima Trinitate, quia per eum illa tibi conceditur. *Charitas DEI diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis.*

5. Considera quinque esse signa, unde dispicias, an quis perfectam consecutus sit amicitiam. 1. Velle amico, ut sit. 2. velle, ut etiam illi bene sit. 3. non solum velle, ut ipsi sit bene, sed id etiam procurare pro viribus. 4. dulce cum ipso habere commercium. 5. In omnibus cum ejus consentire arbitrio. Vide nunc, an ista signa respectu DEI in te ipso cognoscas: & si agnoscas; tunc enim verò agere gratias poteris de tanto dono, quale est solus hic sanctus amor. *Gratias DEO super inenarrabili dono ejus.* 2. Cor. 9. v. 15. Esto, quòd gaudeas DEUM esse, qui est; Esto etiam gaudeas de ipsius bonis tam internis,

quàm externis, & forè pro remane virum etiam aliquid procurare, ut quàm libenter deinde cum eo agas in oratione? scias nullam te amicos debetari magis, quàm si possint convivere invicem, & familiare habere commercium. Tibi igitur quomodo grave est interdum meminisse aliquando tantum in corde DEUM esse? non est hoc signum amicitie perfectæ. Sed ut omnia quomodo cum ipso voluntate consentis, adimplendo quicquid precipit, & amplectendo, quidquid designat de te? hoc sanè signum est perfectæ omnibus alijs certissimum, & ideoque alijs nobis designatum à Christo. *Non amici mei estis, si feceritis, quæ precipio vobis.* Jo. 15. v. 3. Atque in isto quomodo te sentis radicatum? si Charitas DEI diffusa est, quasi aqua madans, in corde tuo, necesse est ea illud esse emollium, ut non repugnet alio modo Voluntati Divinæ. & ideoque semper stude magis hunc invocare Divinissimum Spiritum, ut bono vehementer cælitus aspirer, qui ipse est, qui, dum aquarum eluvioni datur impotum, facit, ut ista demum petent etiam in corda quævis durissima, eoque emolliat. *Timebunt, qui ab occidit nomen Domini, & qui ab ortu solis gloriam ejus, cum venerit quasi fuscus calentis, quem Spiritus Domini cognovit.* Isa. 59. v. 19.

6. Considera etiam postis omnibus his signis amicitiam cum DEO notandum esse perfectam, si in ea inimpetanda proprio movearis commodo, ille solus spectandus est. Itaque si velis

Char-

*Charitas DEI, & non alia charitas diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis, oportet amorem nostrum erga DEUM non esse dissimilem amori DEI, erga nos, sed eidem omnino conformari, cum eidem planè sit Spiritus, qui cum in Domino constituit, in nobis producit. Verum est quoad substantiam hos amores differre, cum Divinus sit increatus, noster creatus: at in operando oportet esse simillimos, cum inter eos aliud discrimen non debeat intercedere, quàm quod est inter ignem, & ferrum ignitum. Jam verò hoc DEO proprium est, ut nos amet propter nos, & non propter lucrum aliquod suum, vel commodum. *Quid prodest DEO, si iustus fuerit?* Job. 22. v. 3. & sic patenter necesse est DEUM amari à nobis, primam nostram regulam. Si illum amemus non ipsius, sed nostri causâ, jam amor noster dici nequit amor amicitia, sed Concupiscentia. atque hinc discite, quare Charitas tantò major sit Virtus, quàm Fides & Spes, licet etiam istæ Virtutes sint Theologicae. Ratio est, quia, quamvis omnes ten-*

dant rectâ ad DEUM, tanquam ad ultimum finem nostrum supernaturalem, Fides tamen tendit, quatenus à DEO nobis venit noticia veri: Spes tendit, quatenus ab eodem nobis venit consecutio boni, & sic in utraque spectamus denique nostrum aliquod emolumentum. at Charitas tendit in DEUM, ut in illo sistat, non ut quidquam recipiat, & hinc virtus est adeò præ ceteris excelsa. *Major autem horum est Charitas.* 2. Cor. 13. Enigetur, in quo præcipuè tibi laborandum, si revera tuum velis præstare debitum, in eo, ut DEUM ames propter DEUM, & non ob alium finem, memor, quòd neque DEUS ex beneficio, quod tibi confert, quidquam sumat pro se ipso. Neque dicas illum sumere gloriam suam. nam hoc ipsum ostendit maximam amoris præstantiam, quòd gloriam suam in eo constituerit, ut faceret tibi bene. Ceterum si DEUS semper operetur propter gloriam suam, uti ad perfectionem operis necessarium est, non idcirco operatur ob ullum suum commodum.

IN-